

Quản lý phát triển đô thị thông qua quy định và hướng dẫn

Quản lý đô thị hiệu quả

Tốc độ gia tăng dân số ở thành phố Yokohama là cao nhất trong số các đô thị lớn ở Nhật Bản. Các vấn đề về đô thị lan, thiếu trường học, công viên, hệ thống thoát nước đã trở thành gánh nặng cho ngân sách thành phố.

Để giải quyết những vấn đề này, thành phố đã quyết tâm chủ động trong công tác quản lý phát triển đô thị, lấy cơ sở là luật pháp quốc gia, xây dựng chế tài riêng cho thành phố, có cơ chế hướng dẫn cụ thể, sau này được gọi là “phương pháp Yokohama” để xây dựng môi trường sống thoải mái cho người dân.

Các nguyên tắc trong “phương pháp Yokohama”

Để triển khai hướng tiếp cận toàn diện về phát triển đô thị, thành phố đã thiết lập

một cơ chế quản lý đô thị mạnh mẽ bao gồm khảo sát, lập quy hoạch, thực hiện và quản lý, gọi là “phương pháp Yokohama” bổ sung cho hệ thống pháp lý.

- ✓ Phân tích các vấn đề đô thị một cách toàn diện
- ✓ Xây dựng các chiến lược nhằm giải quyết vấn đề
- ✓ Thiết lập mục tiêu với Thành phố đóng vai trò chủ đạo
- ✓ Rà soát lại các cơ chế pháp lý hiện hành
- ✓ Có các chính sách và biện pháp cần thiết
- ✓ Xây dựng các cơ chế mới
- ✓ Đề xuất các biện pháp cải cách cần thiết lên Chính phủ

Quy định và Hướng dẫn

Thành phố Yokohama đã kiểm soát được áp lực từ phát triển đô thị, chủ yếu là dựa vào hệ thống quy hoạch đô thị quốc gia.

Ranh giới tăng trưởng đô thị căn cứ vào Hệ thống quy hoạch đô thị ở Nhật Bản

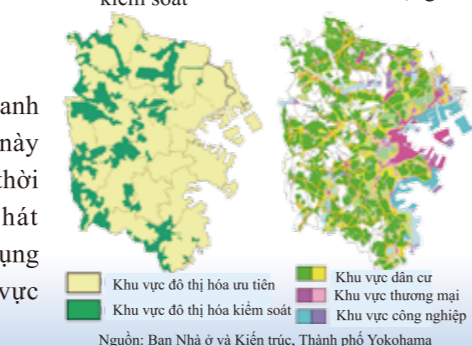
Để tránh phát triển lan, cơ chế cấp phép phát triển đã được thể chế hóa để xác định ranh giới tăng trưởng đô thị trong Luật Quy hoạch Đô thị sửa đổi năm 1968. Ranh giới này phân tách khu vực khuyến khích đô thị hóa – là nơi khuyến khích phát triển trong thời gian 10 năm, với khu vực kiểm soát đô thị hóa – là nơi cấm các hoạt động phát triển. Trong khu vực khuyến khích đô thị hóa, có tiến hành phân khu để điều tiết sử dụng đất. Cụ thể với thành phố Yokohama thì 1/4 diện tích thành phố thuộc nhóm khu vực kiểm soát đô thị hóa để bảo vệ không gian xanh.

Để bảo vệ tốt môi trường tự nhiên và tiết kiệm đầu tư công vào phát triển hạ tầng, thành phố đã hạn chế khu vực khuyến khích phát triển đô thị một cách tối đa và chủ động xác định phần diện tích khá lớn là khu vực kiểm soát đô thị hóa. Ranh giới giữa khu vực khuyến khích và kiểm soát đô thị hóa được xác định chi tiết, có cân nhắc các tuyến và điều kiện tự nhiên. Để kiểm soát nhịp độ phát triển, những khu vực nằm trong diện kiểm soát đô thị hóa đều dần dần được chuyển thành khu vực khuyến khích đô thị hóa khi thấy cần thiết.

Trong khu vực khuyến khích đô thị hóa, cũng bố trí một phần lớn là khu vực dân cư thấp tầng để tránh gây áp lực đô thị lớn lên hạ tầng do tập trung dân số với mật độ cao.

Thành phố đã công bố các pháp lệnh và hướng dẫn để điều tiết và hướng dẫn cho chính quyền địa phương cũng như các doanh nghiệp tư nhân thực hiện phát triển đô thị đúng đắn.

Phạm vi khu vực đô thị hóa kiểm soát Phân khu sử dụng đất

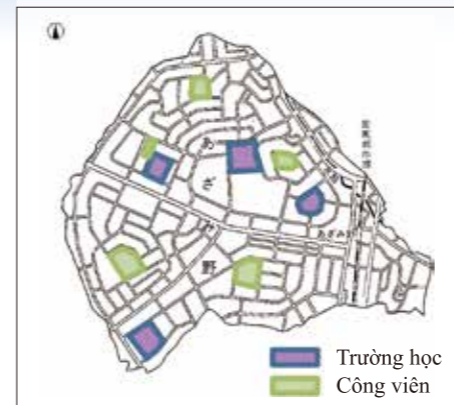

Nguồn: Ban Nhà ở và Kiến trúc, Thành phố Yokohama

Tạo điều kiện phát triển và bảo tồn hợp lý

Quy định chung về Phát triển đất nhà ở

Mặc dù việc phát triển các dịch vụ và công trình công ích là cần thiết, bao gồm trường học và công viên, để đáp ứng quy mô dân số ngày càng tăng do phát triển nhà ở, song phải đến năm 1965 những công trình đô thị này mới được xây dựng, đồng thời thành phố phải đối mặt với nguy cơ sụp đổ tài chính nếu không có biện pháp hữu hiệu nào. Để có thể yêu cầu các chủ đầu tư các dự án phát triển đô thị quy mô lớn phải bố trí đất công cho xây dựng trường học, đường bộ, công viên, các công trình thủy, v.v., thành phố đã ban hành “Quy định chung về Phát triển đất nhà ở” vào năm 1968. Bản quy định này là tiêu chuẩn quy hoạch thành phố Yokohama đã áp dụng khi thẩm định kế hoạch phát triển của các chủ đầu tư. Với bản quy định này, những quy hoạch phát triển công trình công ích không nằm trong phạm vi điều chỉnh của Luật Quy hoạch Đô thị như trường học và công viên, đã có cơ sở để thẩm định, từ đó, thành phố yêu cầu các chủ đầu tư phải chia sẻ chi phí xây dựng các công trình đó hoặc cung cấp đất công cho dự án xây dựng. Nhìn chung, Quy định về bố trí đất đã được áp dụng rất hiệu quả, làm cơ sở cho cả chính quyền và các chủ đầu tư cùng đảm bảo bố trí đủ công trình và đất công ích, hướng dẫn các hoạt động phát triển đô thị một cách hợp lý nhằm đáp ứng các tiêu chuẩn quy hoạch.

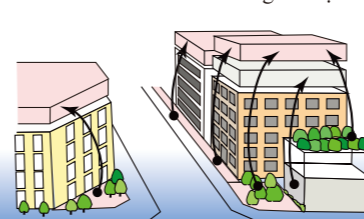
Tên dự án: Dự án tái điều chỉnh đất tại khu vực Mokoishikawa Ohba
Thời gian: 1969 ~ 1977
Diện tích: 179,7 ha
Đơn vị thực hiện: liên danh giữa chủ đầu tư và chủ đất
Áp dụng quy định: góp vốn hoặc góp đất xây dựng trường, công viên, đường công

Cơ chế thiết kế môi trường đô thị

Để tạo động lực cho các chủ đầu tư tư nhân tham gia và xây dựng môi trường đô thị tốt hơn, “Cơ chế thiết kế môi trường đô thị” được ban hành năm 1973.

Theo cơ chế này, các chủ đầu tư tư nhân sẽ được thưởng về chiều cao công trình và hệ số sử dụng đất nếu xây dựng công trình công ích trên đất tư nhân, ví dụ như vỉa hè, quảng trường, bãi đỗ. Từ biện pháp này, thành phố đã định hướng và nhắm tới xây dựng môi trường đô thị tốt hơn có sự tham gia của khu vực tư nhân.

Cơ chế thiết kế môi trường đô thị

Source: Housing and Architecture Bureau, City of Yokohama

Quy định chung về bảo vệ cảnh quan tại Yamate

Khu Yamate từng là khu định cư của người nước ngoài nhưng sau khi bị sung công sau chiến tranh đã được phát triển thành các khu chung cư, do đó nhiều công trình có kiến trúc phương Tây đã bị mai một.

“Quy định chung về bảo vệ cảnh quan Yamate” được ban hành năm 1972 để bảo vệ cảnh quan lịch sử các khu vực dân cư/giáo dục thấp tầng.

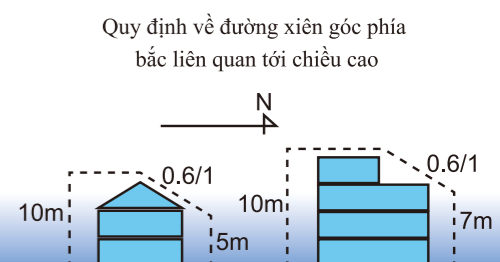
Source: Urban Development Bureau, City of Yokohama

Quy định về bóng đổ và chiều cao công trình

Vấn đề bị cô lập đã phát sinh khi mật độ công trình nhà ở tăng cao, do đó cần phải giảm xung đột và có quy định về chiều cao công trình.

Ngoài Quy chuẩn xây dựng, thành phố Yokohama đã ban hành “Quy định về bóng đổ” vào năm 1973 điều chỉnh về hình dạng và chiều cao công trình nhằm đảm bảo ánh sáng tự nhiên cho các công trình nhà ở hiện hữu. Ngoài ra, trong quy định về chiều cao cũng có nội dung về đường xiên góc phía bắc.

Source: Housing and Architecture Bureau, City of Yokohama

Nâng cao sức hấp dẫn của thành phố thông qua thiết kế và quản lý đô thị

Nguồn: Ảnh 1 và 6: Phòng Hội nghị và Quản lý Du khách Yokohama, Ảnh 2, 3, 4, 5: Phòng Phát triển Đô thị, thành phố Yokohama.

Thiết kế đô thị ở Yokohama

Thiết kế đô thị không chỉ đóng vai trò chiến lược giải quyết các vấn đề đô thị mà còn giúp cân bằng sự thuận tiện/hiệu quả kinh tế với đặc điểm nhân văn của thành phố như vẻ đẹp/nơi nghỉ ngơi, thư giãn. Do đó, thiết kế đô thị đã trở thành định hướng chủ đạo dẫn dắt các phong trào nhằm xây dựng đặc điểm và môi trường đô thị hấp dẫn ở Yokohama.

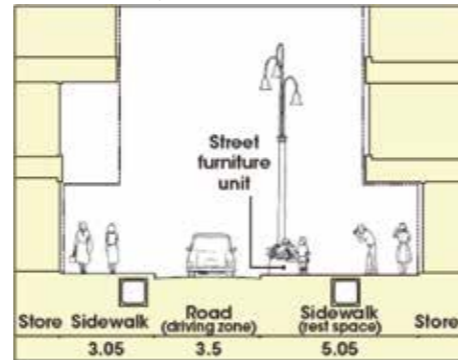
Mục tiêu chính của thiết kế đô thị được nêu rõ trong Quy hoạch thiết kế đô thị của Yokohama như sau:

1. Hỗ trợ và thiết lập môi trường an toàn và thoải mái cho người đi bộ
2. Giữ gìn các giá trị tự nhiên riêng có như địa hình và thảm thực vật
3. Bảo tồn các giá trị văn hóa và lịch sử
4. Mở rộng không gian mở và không gian xanh
5. Coi trọng không gian mặt nước như biển và sông
6. Mở rộng không gian sinh hoạt cộng đồng cho người dân
7. Xây dựng các cảnh quan không gian đẹp trong thành phố.

Các nội dung nhiệm vụ thiết kế đô thị

Khu vực trung tâm: Phát triển trục không gian mặt nước (xem Ảnh 1 ở trên) ở khu vực ven biển của khu vực trung tâm đô thị và trục không gian xanh nối liền giữa đảo với biển là những địa điểm hấp dẫn chính của Yokohama. Thiết kế đô thị đặc biệt cũng được áp dụng ở khu vực Bashamichi (xem Ảnh 2) và khu vực Motomachi (Ảnh 3 bên phải, khoảng lùi của các công trình thấp hơn để tạo không gian cho người đi bộ), cả hai khu được biết đến là những thị trấn cổ ở Yokohama

Thiết kế khoảng lùi công trình của Quận Motomachi

Không gian đi bộ nhờ thiết kế khoảng lùi của các bức tường ở phần thấp hơn

Nguồn: Phòng Phát triển Đô thị, thành phố Yokohama

Các trục đô thị ở Trung tâm thành phố

Nguồn: Phòng Phát triển Đô thị, thành phố Yokohama

Phong trào tôn vinh các giá trị lịch sử

Khu vực công cộng: Các nhiệm vụ đã triển khai gồm “Thấp sáng Yokohama (Ảnh 4) – bắt đầu triển khai từ năm 1986 nhằm mục đích tìm ra những đặc điểm nổi bật của Yokohama và tạo cảnh quan ban đêm hấp dẫn, khác với cảnh quan ban ngày. Các quán cà phê ngoài trời (Ảnh 5) cũng được sử dụng như là một phần của chương trình thúc đẩy tái phát triển Nihon-Odori nhờ những sáng kiến của cộng đồng và sau khi đã thực hiện thí điểm nhiều lần.

Phát triển cộng đồng nhằm tôn vinh lịch sử: Hướng dẫn chung về phát triển cộng đồng nhằm tôn vinh lịch sử gồm hệ thống bảo tồn và sử dụng các công trình lịch sử với ưu tiên hàng đầu là bảo tồn thiết kế nội thất và khuyến khích chủ sở hữu sử dụng các tài sản bên trong công trình qua đó góp phần bảo tồn cảnh quan lịch sử phản ánh lịch sử của Yokohama (Ảnh 6). Một trong những ví dụ là bảo tồn cảnh quan lịch sử dọc Nihon-Odori, theo đó các công trình lịch sử được bảo tồn là những công trình kiến trúc thấp tầng còn các công trình cao tầng được xây dựng phía sau, qua đó bảo tồn được cảnh quan lịch sử.

Sự tham gia của cộng đồng trong công tác quản lý đô thị và kiểm soát việc thực thi luật lệ

Đã hơn một phần tư thế kỷ kể từ khi Dự án Minato Mirai 21 bắt đầu được triển khai năm 1983. Các chức năng đô thị đa dạng để hình thành một khu đô thị chất lượng cao đã được xây dựng bởi các bên liên quan, gồm thành phố Yokohama, khu vực tư nhân, người dân thành phố.

Năm 1988, các chủ sở hữu đất – những người sở hữu các công trình có quyền ưu tiên phát triển hơn các công trình cơ sở hạ tầng ở quận trung tâm Minato Mirai 21 và Công ty Yokohama Minato Mirai 21 đã cùng nhau ký “Thỏa thuận cơ bản về phát triển đô thị Minato Mirai 21”. Thỏa thuận này là hướng dẫn để khai thác quận Minato Mirai 21 theo cách phù hợp trong khi chưa có quy định cụ thể về vấn đề này.

Một số quy định cần được kiểm soát và thực thi nghiêm ngặt được áp dụng là các tiêu chuẩn dựa theo các bộ luật là cơ sở pháp lý sau: Quy hoạch quận trong Luật Quy hoạch Đô thị, Luật Cảnh quan và Pháp lệnh Cảnh quan.

Thông qua việc kết hợp các quy định và

hướng dẫn, thành phố, khu vực tư nhân và người dân cùng chia sẻ tầm nhìn và các quy định chung để thực hiện Chương trình Phát triển Quận Minato Mirai 21. Điều đáng chú ý là sự tự nguyện của các chủ đất trước khi áp dụng các quy định kiểm soát, đây là một trong những điều đảm bảo sự thành công của Chương trình.

Sơ đồ khung về Quản lý đô thị và thực thi luật lệ với sự tham gia của nhiều bên

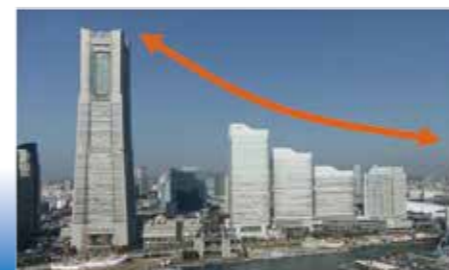
Nguồn: Đoàn nghiên cứu JICA

7. Kiểm soát chiều cao công trình

Kiểm soát chiều cao công trình

8. Đường chân trời của Minato Mirai 21

9. Mạng lưới công trình đi bộ

Mạng lưới công trình đi bộ

10. Trục trung tâm mua sắm lớn

11. Thiết lập không gian công cộng sử dụng một phần các công trình tư nhân

Thiết lập không gian công cộng sử dụng một phần các công trình tư nhân

12. Không gian công cộng trong công trình tư nhân

Nguồn gốc của hình ảnh và số liệu: "Hiệp định cơ bản về quản lý thị dưới Minato Mirai 21", 2003 (7,9), Cục Phát triển đô thị, thành phố Yokohama (8,10,11,12)

Sự tham gia của khu vực tư nhân & người dân

Phát triển lấy người dân làm trung tâm

Các chính sách công có ảnh hưởng đến nhiều bên liên quan hoặc thậm chí là tất cả người dân thành phố thường phải đối mặt với một số trở ngại trong quá trình thực hiện. Cho dù được thiết kế kỹ lưỡng nhưng các chính sách có thể không được thực thi tốt và không được người dân chấp nhận, nguyên nhân đôi khi là do ý thức của người dân, xung đột lợi ích và hoặc thiếu nguồn lực hoặc tài chính của chính quyền địa phương để tăng cường các chính sách này. Thực tế cho thấy, nhiều thành phố mới nổi trên thế giới ngày nay đang phải đối mặt với vấn đề làm thế nào để thực hiện thành công hàng loạt chính sách mới như kiểm soát ô nhiễm, quản lý thiên tai, các chương trình giáo dục, v.v. được thiết kế để đáp ứng sự thay đổi nhanh chóng của môi trường sống. Quan điểm và lối sống của người dân không nhất thiết phải thay đổi theo tốc độ thay đổi của môi trường sống và luôn hiểu rõ giới hạn trong việc chính

quyền địa phương có thể tự làm gì.

Các thành phố cần phối hợp và hợp tác với người dân cũng như khu vực tư nhân để xây dựng một xã hội toàn diện thích ứng với sự tăng trưởng và đảm bảo phát triển bền vững.

Thành phố Yokohama đã hợp tác chặt chẽ với người dân và các công ty của thành phố ngay từ thời kỳ bắt đầu bùng nổ dân số và tăng trưởng kinh tế. Thành phố đã triển khai hàng loạt các chương trình và chiến dịch giáo dục để nâng cao ý thức của người dân giúp người dân hiểu rõ và đồng thuận với các chính sách của thành phố.

Gần đây, nhóm tình nguyện do các cộng đồng địa phương tổ chức đã tích cực tham gia các hoạt động làm đẹp công viên và đường phố. Yokohama cũng hiểu rõ những giới hạn của chính quyền trong

việc dẫn dắt sự phát triển bền vững của thành phố và chủ động khuyến khích các công ty tư nhân và các tổ chức như các nhóm cộng đồng và các tổ chức phi chính phủ tham gia phát triển đô thị ở cấp cơ sở. Sự hợp tác và phối hợp giữa chính quyền, người dân và khu vực tư nhân không chỉ giúp thực hiện các chính sách của chính phủ mà còn giúp thành phố nhận ra những thách thức mới và đảm bảo các mục tiêu riêng và mục tiêu chung ở cấp cao hơn được thực hiện thành công hơn dựa trên tầm nhìn chung thống nhất về phát triển thành phố hiện đại và bền vững.

Phản dưới đây tổng hợp một số ví dụ điển hình về sự phát triển đô thị đặc trưng của Yokohama thông qua việc khuyến khích sự tham gia của khu vực tư nhân và người dân.

Chia sẻ tầm nhìn để thúc đẩy sự đồng thuận và thực hiện các chính sách

Ủy ban Xúc tiến Dự án Xây dựng Khu đô thị mới Kohoku

Chiến dịch G30

Tham gia lập quy hoạch khu đô thị mới

Khu đô thị mới Kohoku là một trong 6 dự án chiến lược của TP Yokohama nhằm xây dựng các khu đô thị mới đa chức năng ở khu vực ngoại ô, nằm cách trung tâm Tokyo 25 km về phía tây nam. Khái niệm cơ bản của quy hoạch được xây dựng bởi người dân, chính quyền thành phố và đơn vị phát triển – Công ty Nhà ở Nhật Bản (JHC, hiện là Cơ quan Phục hưng Đô thị).

Ba chủ thể này thành lập “Hội đồng Xúc tiến Dự án Phát triển Khu đô thị mới Kohoku” để thảo luận quy hoạch xây dựng một thành phố lý tưởng, ở đó người dân sẽ đóng vai trò chính đối với sự phát triển của thành phố.

Người dân tham gia từ các bước quy hoạch ban đầu như là một trong những nhân tố chính của quy hoạch với sự hỗ trợ kỹ thuật của JHC còn TP Yokohama sẽ tạo điều kiện tối đa.

Đã mất khá nhiều thời gian để thảo luận từng vấn đề và thống nhất với các bên liên quan ngay từ bước lập quy hoạch, tuy nhiên chính những nỗ lực này đảm bảo thực hiện dự án thuận lợi và hiệu quả sau khi xây dựng được sự đồng thuận. Hoạt động của tổ chức này được duy trì trong 20 năm từ năm 1976 đến năm 1996.

Sự tham gia thống nhất và toàn diện của người dân là hướng tiếp cận mới trong quy hoạch và phát triển đô thị và trở thành mô hình mẫu cho các thành phố khác.

Kế hoạch Yokohama G30

“Kế hoạch Yokohama G30” là đề án do TP Yokohama xây dựng nhằm giải quyết tình trạng lượng chất thải ngày càng tăng do tăng trưởng dân số nhanh trong những năm cuối thế kỷ 20. Kế hoạch G30 đã được thực hiện từ tháng 1 năm 2003 để hạn chế những xu hướng bất lợi và thúc đẩy tái chế rác thải.

Lượng rác thải 1,61 triệu tấn của năm tài chính 2001 được lấy làm cơ sở để thực hiện mục tiêu giảm 30% lượng rác thải phát sinh vào năm tài chính 2010.

Để đạt mục tiêu này, cần yêu cầu người dân tham gia phân loại rác sinh hoạt thành 15 loại. Khi thực hiện Kế hoạch G30, đơn vị thu gom rác sẽ không thu gom rác thải nếu người dân không phân loại rác theo quy định.

Đối với rác thải thương mại/công nghiệp, các công ty cũng được hướng dẫn trả lại rác cho nơi phát thải nếu phát hiện loại rác không phù hợp.

Việc thực thi các quy định nghiêm ngặt này đòi hỏi ý thức cao của người dân và sự hợp tác tự nguyện từ cả người dân và các công ty, do đó, thành phố đã thực hiện các hoạt động tuyên truyền và giáo dục với hơn 11.000 cuộc hội thảo trong giai đoạn 2 năm nhằm giúp người dân và các công ty hiểu rõ về cách thức giảm thiểu và phân loại rác thải. Khoảng 600 chiến dịch đã được tổ chức ở các ga đường sắt và trên 3.300 chiến dịch nâng cao nhận thức của người dân đã được tổ chức ở các điểm thu gom, xử lý rác. Cả cộng đồng và trường học địa phương cùng tham gia để tạo môi trường ủng hộ và phối hợp mạnh mẽ.

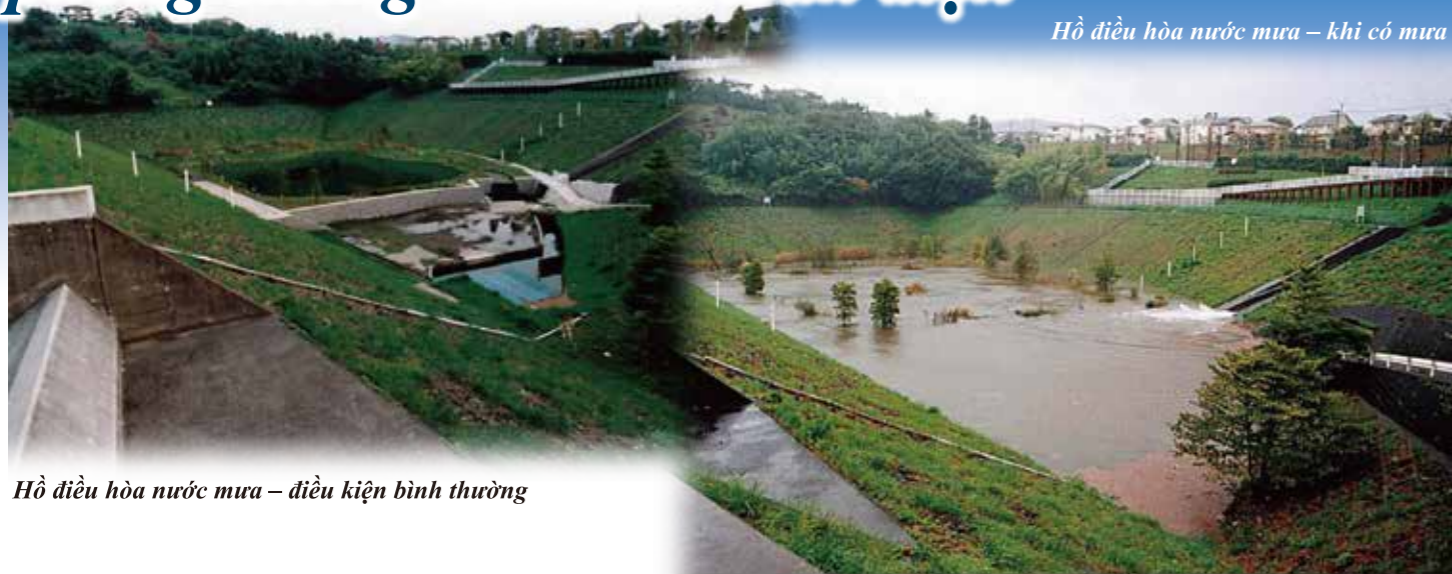
Tình nguyện viên “giám sát chất thải” trình bày rõ các biện pháp phân loại cho người dân và tranh thủ sự cộng tác từ những người chưa ủng hộ các biện pháp phân loại rác mới.

Kết quả của những nỗ lực phối hợp này là thành phố đã đạt được mục tiêu giảm 30% lượng rác thải phát sinh trong năm tài khóa 2005, sớm hơn 5 năm so với mục tiêu đặt ra và đến năm 2010, lượng rác thải đã giảm 43,25. Nhờ việc giảm lượng rác thải, thành phố không cần phải xây dựng thêm 2 lò đốt rác. Điều này đem lại tác động lớn trong việc giảm gánh nặng cho ngân sách thành phố. Sự phối hợp với người dân và khu vực tư là những yếu tố chính góp phần vào sự thành công của kế hoạch.

Các khu rừng cộng đồng

Các khu rừng phòng hộ và rừng tự nhiên được phát triển ở TP Yokohama nhờ sự tham gia của chủ sở hữu đất trong thành phố theo Chính sách “Rừng cộng đồng” ban hành năm 1971 được coi là hệ thống đầu tiên của thành phố. Ngày nay, có 40 khu rừng với tổng diện tích 498 ha được đăng ký là rừng cộng đồng, nơi người dân có thể tham gia thám hiểm và thu giãn miễn phí. 25 đội tình nguyện chính thức được thành lập để bảo vệ và chăm sóc các khu rừng này. Thành phố ký hợp đồng dài hạn trên 10 năm với chủ đất và trợ cấp để trồng rừng và miễn thuế sử dụng đất. Chủ đất và các tình nguyện viên cũng như Thành phố thế kỷ 21 cùng tổ chức chăm sóc rừng để bảo vệ không gian xanh đẹp và quý giá trong một thành phố hiện đại.

Xây dựng một đô thị kiên cường trước thiên tai thông qua chính sách phòng chống thiên tai toàn diện

Hồ điều hòa nước mưa – khi có mưa

Hồ điều hòa nước mưa – điều kiện bình thường

Nguồn: Phòng Đường bộ và Đường cao Tốc, TP Yokohama

Phòng chống thiên tai ở Tp. Yokohama

Tăng cường khả năng phòng chống thiên tai là vấn đề thiết yếu để xây dựng môi trường đô thị an toàn và bền vững.

Các biện pháp phòng chống thiên tai của thành phố được thực hiện trên cơ sở phối hợp chặt chẽ giữa thành phố, các doanh nghiệp và người dân địa phương. Các bên liên quan thực hiện chiến lược quản lý rủi ro do thành phố quy định và vai trò, trách nhiệm của từng bên được xác định rõ ràng và cụ thể.

Người dân thường xuyên tham gia các chương trình tập huấn giúp họ di chuyển hiệu quả trong trường hợp có thiên tai. Thành phố cũng công bố bản đồ dự báo những địa điểm thiên tai có thể xảy ra như sóng thần, núi lửa, lụt lội, sạt lở đất để giúp các bên liên quan chủ động đối phó với thiên tai.

Lụt lội ở sông Maioka

Nguồn: Phòng Đường bộ và Đường cao tốc, TP Yokohama

Phòng chống Lũ lụt

Cải tạo sông

Sông Tsurumi ở Tp. Yokohama được phân loại là sông cấp 1 có lịch sử lụt lội lâu đời và nổi tiếng là “con sông hung dữ”. Do đô thị hóa nhanh trong lưu vực sông đã bắt đầu từ những năm 1950 nên môi trường tự nhiên như rừng và không gian xanh đã ngày càng suy giảm. Các tuyến đường trải nhựa khiến mất đi bề mặt thoát nước tự nhiên, làm nước mưa chảy mạnh thẳng xuống sông khiến rủi ro ngập lụt càng cao.

Do đó, sông Tsumuri là một trong những con sông đầu tiên trong cả nước thực hiện “Kiểm soát lũ lụt tổng hợp”, gồm cải tạo sông, xây dựng hồ điều hòa, hồ điều hòa chống thiên tai, v.v. và biện pháp này đã đem lại hiệu quả cao.

Ở Nhật Bản, sông cấp 1 do Bộ Đất đai, Hạ tầng, Giao thông và Du lịch quản lý trực tiếp nên TP Yokohama cùng phối hợp với chính quyền trung ương và Quận Kanagawa để đảm bảo an toàn trong trường hợp lượng mưa hàng giờ là 50 mm (chu kỳ lặp lại là 5 năm).

Quản lý lưu vực sông toàn diện

Công cuộc đô thị hóa TP Yokohama bắt đầu từ các khu vực ven biển nên các khu vực dân cư tập trung ở phía hạ nguồn gặp khó khăn trong việc phòng chống lũ lụt do giới hạn công suất dòng chảy tăng khi mở rộng sông. Ngoài ra, phát triển nhà ở ở lưu vực sông cũng dẫn đến gia tăng dòng chảy vào sông. Do đó, các biện pháp đảm bảo lưu vực chứa nước là rất quan trọng để nâng cao an toàn khi có lũ.

Do vậy, các công trình chứa nước mưa ở khu vực công cộng như trường học và công viên đã được xây dựng và áp dụng hướng dẫn thông qua “Hướng dẫn lập quy hoạch sử dụng đất” để xây dựng các hồ điều hòa nước mưa. Cả hai biện pháp này đã góp phần giảm lượng dòng chảy nước mưa vào sông.

Xây dựng thành phố kiên cường thông qua chính sách phòng chống thiên tai toàn diện

Cải thiện hệ thống thoát nước

Một biện pháp phòng chống lũ lụt quan trọng khác là sử dụng hệ thống thoát nước. Biện pháp này nhằm đảm bảo an toàn trong trường hợp lượng mưa là 50mm/giờ (chu kỳ dự kiến là 5 năm/lần) và lượng mưa 60 mm (chu kỳ dự kiến là 10 năm/lần) cho các khu vực trung – các khu vực dự kiến sẽ chịu thiệt hại nặng do lũ lụt. Các trạm bơm và cống thoát nước mưa được xây dựng ở các khu vực này.

Thảm họa động đất

Gắn kết với các quy định

Một yếu tố khác đảm bảo sự thành công là phòng chống thiên tai phải được xem xét trong các quy định về xây dựng, qua đó đảm bảo các công trình có thể phòng chống được thiên tai trước khi phê duyệt và triển khai.

Xem xét các vấn đề này trong các quy định là một cơ chế mang tính đổi mới trong công tác giảm thiểu tác động do thiên tai gây ra và giúp giảm rủi ro xảy ra thiên tai từ bước quy hoạch và xây dựng.

Hệ thống giám sát động đất theo thời gian thực

Hệ thống giám sát động đất theo thời gian thực là hệ thống nhằm nắm bắt được tình hình của các địa điểm ở TP Yokohama sau khi có động đất. Điều này giúp triển khai các hoạt động đối phó ban đầu và kịp thời triển khai các biện pháp đối phó thiên tai. Thành phố lắp đặt 42 bộ cảm biến ở các khu dân cư để nhận thông tin dự báo động đất trên cơ sở thời gian thực, nhờ đó giảm thiểu được thiệt hại trong trường hợp xảy ra động đất.

Ứng phó trong trường hợp xảy ra động đất

Các địa điểm trú ẩn trong trường hợp xảy ra động đất

Tp. Yokohama là thành phố đầu tiên chọn trường tiểu học là điểm trú ẩn trong trường hợp xảy ra động đất. Địa điểm này không chỉ được sử dụng như là nơi trú ẩn an toàn khi có thiên tai mà còn được sử dụng là căn cứ truyền tải thông tin và liên lạc, dự trữ các thiết bị cứu hộ, thức ăn và nước uống cũng như các vận dụng thiết yếu khác và nhà vệ sinh khẩn cấp.

Các trường học ở Nhật Bản được xây dựng ở từng khu dân cư và đơn vị dân cư này phù hợp cho quy hoạch các biện pháp phòng chống thiên tai ở khu vực.

Dựa trên kinh nghiệm tích lũy được, TP Yokohama đã áp dụng “các địa điểm phòng chống thiên tai khu vực”, các địa điểm này trở thành tiêu chuẩn mới cho các thành phố khác và cho cả nước. Hệ thống này là một sáng kiến do được kết nối với đơn vị dân cư và đảm bảo giảm thiểu thiệt hại ở cấp khu vực.

Bể chứa nước ngầm

Tp. Yokohama có các bể chứa nước ngầm, các bể này được sử dụng trong trường hợp xảy ra thiên tai. Trong điều kiện bình thường, các bể chứa nước ngầm này là một phần của mạng lưới

đường ống dẫn nước và khi áp lực nước giảm, các van vào/ra sẽ đóng giúp bể trữ nước sạch có thể uống trực tiếp. Các bể chứa nước ngầm này được xây dựng ở các trường học – những địa điểm được quy định là các trạm cấp cứu vùng, xa các công trình phân phối nước.

Bể chứa nước ngầm trong trường hợp khẩn cấp

Nguồn: Cục Chính sách, thành phố Yokohama

Ứng phó trong trường hợp khẩn cấp

Trong trường hợp xảy ra thiên tai, hệ thống giao thông khẩn cấp vốn được kết nối các công trình chính (tòa thị chính, văn phòng công trình dân sự, trạm cứu hỏa, bệnh viện) với các tuyến đường khẩn cấp sẽ được kích hoạt và các công trình dọc các tuyến đường khẩn cấp là các công trình có thể chống chọi được động đất để đảm bảo giao thông thông suốt trong thời gian xảy ra động đất

Tập huấn về công tác phòng chống thiên tai tại địa điểm trú ẩn ở địa phương

Văn phòng phường Asahi, thành phố Yokohama